

M-NAV

Shoqëri aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e aktiviteti dhënie  
të shërbimeve të trafikut ajror

M-NAV А.Д. СКОПЈЕ

## Инвестициона програма за 2021 година

Ноември 2020 година

"Босфор" Бр.7, Мралино, Илинден  
Република Северна Македонија

Тел: +389 2 3148100 Факс: +389 2 3148239  
E-mail: [info@mnavigation.mk](mailto:info@mnavigation.mk)



"Bosfor" Nr.7, Mralino, Ilinden  
Republika e Maqedonisë së Veriut

Tel: +389 2 3148100 Fax: +389 2 3148239  
E-mail: [info@mnavigation.mk](mailto:info@mnavigation.mk)

## ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ДОКУМЕНТОТ

Опис на документот: Инвестиционата програма на М-НАВ А.Д. Скопје за 2021 година ја опфаќа вкупната вредност на планираните инвестиции за 2021 година, појаснување за финансирањето на планираните инвестиции, како и одделен приказ на инвестициите финансирани со средства обезбедени со заем од ЕБОР и планираните инвестиции со сопствени средства и/или со поддршка од домашни и меѓународни инвестиции. Воедно, даден е табеларен приказ на финансиската структура на инвестициите.

Наслов

**М-НАВ А.Д. СКОПЈЕ**  
**ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА ЗА 2021 ГОДИНА**

Референтен број: МНВ-810-103.09

Издание број: 1.0

Дата: 27/11/2020

## Извадок:

“...Воедно, планираните инвестициони вложувања во нивниот вкупен износ претставуваат одлив на сопствените парични средства на Друштвото за 2021 година. Трошокот од инвестиционите вложувања во 2021 година ќе се искаже преку трошокот за амортизацијата во Финансискиот план на М-НАВ за 2022, 2023, 2024...итн. година во зависност од амортизациониот период на инвестициите.....”

## Клучни зборови:

Договорот за заем склучен со ЕБОР, планирани инвестиции, сопствени средства, средства обезбедени со заем од ЕБОР, финансирање на инвестициите, амортизација, финансиска структура на инвестициите.

Статус на документот:	Работна верзија		Класификација:	Интерен документ	
	Конечна верзија	√		Јавен документ	√
	Објавено издание			Доверлив	

Локација: Скопје

ПРИФАКАЊЕ НА ДОКУМЕНТОТ

Во следната табела се наведени авторите и лицата кои го изготвиле/одобриле овој документ.

Функција	Име, презиме и потпис	Дата
Изработил	Филип Трандафиловски Самостоен советник во Одделение за планирање, развој и меѓународно задолжување 	
Проверил аспект - квалитет	Леонора Шаља Шеф на Отсек за квалитет-безбедност во Одделение за безбедност, обезбедување и квалитет 	02.12.2020
Согласен	Оливера Мицевска Раководител на Одделение за планирање, развој и меѓународно задолжување 	
Одобриле	Fahrudin Hamidi Претседател на Управен одбор и Извршен Директор за воздухопловна навигација  Владко Крстевски Член на Управен одбор и Извршен Директор за воздухопловна техника  Migjen Salmani Член на Управен одбор и Извршен Директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции 	02.12.'20

СОДРЖИНА

1.	ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА НА М - НАВ АД СКОПЈЕ .....	5
2.	ФИНАНСИРАЊЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ ВО 2021 ГОДИНА.....	5
3.	ИНВЕСТИЦИИ ФИНАНСИРАНИ СО СРЕДСТВА ОБЕЗБЕДЕНИ СО ЗАЕМ ОД ЕБОР.....	6
4.	ПЛАНИРАНИ ИНВЕСТИЦИИ ОД СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА И/ИЛИ СО ПОДРШКА ОД ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ .....	9
5.	ФИНАНСИСКА СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ .....	11



## 1. ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА НА М - НАВ АД СКОПЈЕ

**ПЕРИОД: 2021 ГОДИНА**

**ВКУПНА ВРЕДНОСТ: 341.796.708,00 ДЕНАРИ**

## 2. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ ВО 2021 ГОДИНА

Врз основа на член 60 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 220/19) Владата на Република Северна Македонија го формира Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста Давање услуги во воздухопловната навигација - “М-НАВ” А.Д. Скопје, и истото е запишано во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 04.06.2009 година.

Како трговско друштво, согласно член 469 од Законот за трговски друштва (“Службен весник на Република Македонија“ број 28/2004, 85/2005, 25/2007, 87/2008, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18 и 120/18), М-НАВ А.Д. Скопје има обврска да подготвува и поднесува извештаи во согласност со меѓународните сметководствени стандарди објавени во “Службен весник на РМ” бр. 159/2009 согласно кои Друштвото ги подготвува своите финансиски извештаи врз основа на принципите на сметководственото начело на принципот на пресметковна основа.

Ова подразбира дека М-НАВ А.Д. Скопје со неговата регистрација во 2009 година како акционерско друштво кое има сопствени извори на приходи, средствата за инвестициони вложувања не ги планира во вкупен износ како расходна ставка во Финансискиот план на Друштвото, туку истите согласно одредбите од Законот за трговски друштва и усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување - **трошокот од инвестиционите вложувања се искажува преку амортизација, т.е. како расходна ставка во Финансискиот план се признава само делот врз основа на пресметаната амортизација на истите.**

Воедно, планираните инвестициони вложувања во нивниот вкупен износ претставуваат одлив на сопствените парични средства на Друштвото за 2021 година. Трошокот од инвестиционите вложувања во 2021 година ќе се искаже преку трошокот за амортизацијата во Финансискиот план на М-НАВ за 2022, 2023, 2024...итн. година во зависност од амортизациониот период на инвестициите.

**Согласно горенаведеното, М-НАВ А.Д. Скопје со расположивите средства обезбедени со заем од ЕБОР, како и од сопствени средства и/или со поддршка од домашни и меѓународни институции притоа водејќи сметка за целосната усогласеност на паричните текови и ликвидноста на претпријатието, во 2021 година планира да реализира инвестициони вложувања во вкупен износ од 341.796.708,00 денари.**

Намената на планираните инвестиции и изворите на финансирање се наведени во Точка 3 и Точка 4 подолу.

**3. ИНВЕСТИЦИИ ФИНАНСИРАНИ СО СРЕДСТВА ОБЕЗБЕДЕНИ СО ЗАЕМ ОД ЕБОР****ВКУПНА ВРЕДНОСТ: 279.496.708,00 ДЕНАРИ**

Согласно Договорот за заем склучен со ЕБОР, Опер. Бр. 44067 од 24.09.2013 година за финансирање на "Проектот за надградба на македонскиот систем за воздухопловна навигација – втора фаза" во вкупен износ од 11.150.000,00 евра, М-НАВ АД Скопје во 2021 година планира реализација на инвестициите како што следи.

	Назив на проект / активност	Краток опис и статус на реализација	Предвиден буџет за 2021 година
1.	<b>Набавка на нов АТМ Систем, вклучувајќи и техничко оперативна сала за истиот</b>	АТМ Системот е примарен систем преку кој се остварува основаната услуга на М-НАВ А.Д. Скопје, т.е. давање на услуги на воздухопловна навигација во воздушниот простор на Република Северна Македонија, со цел безбедно, редовно и ефикасно одвивање на воздушниот сообраќај. По целосно спроведената постапка за набавка во две фази, и добиеното одобрение од ЕБОР на 31.07.2017 година, на 14.12.2018 година е склучен Договор за набавка со инофирмата Leonardo во вкупен износ од 484.550.659,00 денари кој стапи во сила на 02.04.2019 година, истиот со рок на имплементација од 22 месеци. На 12.03.2020 год. М-НАВ го прифати известувањето од Leonardo за активирање на клаузулата Виша сила поради пандемијата од Ковид-19, при што беше договорено да се продолжи со активностите во рамките кои ситуацијата ги дозволува, но дека ќе дојде до временско поместување на фазите на имплементирање за периодот на времетраењето на Виша сила, по чие завршување ќе продолжи фазното имплементирање и воедно фазното плаќање по Договорот.	196.074.977,00
2.	<b>VHF радио систем и микробранов линк</b>	ВХФ системот е Систем за радиотелефонија со воздухопловите, кој преку систем за радиоврски работи во фреквентниот опсег наменет исклучиво за таа намена. Со овој проект треба да се замени постоечката радио опрема и преносен систем со нов.  По спроведување на целосната постапка за набавка и добиеното одобрување (20.07.2018 година) од страна на ЕБОР за потпишување на Договор при што беа отфрлени жалбите за избор на прворангираниот понудувач доставени од страна на две компании до ЕБОР, Договор и Амандман бр. 1 на Договорот со инофирмата Park Air Systems е потпишан на 11.03.2019 година во вкупен износ од 47.850.355,00 денари, додека истиот стапи во сила на 12.07.2019 година. На 23.03.2020 год. Park Air се повика на клаузулата	29.932.352,00

		Виша сила поради ковид-19 што доведе до доцнење во реализацијата на договорот. Се очекува активностите да продолжат по завршувањето на вонредните околности и договорот да се финализира до крајот на 2021 година.	
3.	<b>Систем за комутација на говорни канали Voice Communication System (VCS)</b>	VCS системот е еден од основните системи преку кои се остварува комуникација на контролорот на летање со воздухопловите, но и со соседните центри за контрола на летање. Новиот систем би станал главен систем преку кој ќе се одвива комуникацијата во контролата на летање, а постоечкиот би имал улога на резервен систем. Постапка за набавка на нов VCS систем е веќе спроведена во 2017 и 2018г., но поради неисполнување на техничките барања од страна на сите понудувачи, добиено е одобрение (19.06.2018г.) од страна на ЕБОР за повторување на набавката со ревидирана техничка спецификација. Изготвувањето на новата тендерска документација во координација со консултантите се очекува да биде завршено до крајот на 2020 година, воедно и одобрувањето од страна на ЕБОР и објавувањето на повикот за набавка, истата во две фази. Се планира во 2021 година да завршат двете фази на набавката, склучи договор со најповолниот понудувач и да се изврши првото фазно плаќање по договорот, а целосната имплементација на проектот да заврши до крајот на 2022 година.	7.995.000,00
4.	<b>Набавка, инсталација и пуштање во работа на нов Mode-S секундарен набљудувачки радар (Mode-S Enhanced Surveillance Ground Station Implementation)</b>	Со овој систем ќе се замени постоечкиот дотраен радарски систем Томсон, а воедно значително ќе се зголеми доверливоста на радарските податоци која директно би влијаела на капацитетот и безбедноста на воздушниот сообраќај кој се одвива на небото на Република Северна Македонија. Ревидираниот Извештај за евалуација со кој се бара ретендерирање на постапката за набавка, од страна на ЕБОР е одобрен на 09.05.2018 година.  Изготвувањето на новата тендерска документација во координација со консултантите се очекува да биде завршено до крајот на 2020 година, воедно и одобрувањето од страна на ЕБОР и објавувањето на повикот за набавка, истата во две фази. Се планира во 2021 година да завршат двете фази на набавката, склучи договор со најповолниот понудувач и да се изврши првото фазно плаќање по договорот, а целосната имплементација на проектот да заврши до крајот на 2022 година.	26.445.000,00
5.	<b>Набавка на метео опрема за</b>	Замена на постоечките AWOS/ATIS/VOLMET системи која се состои во замена на двете Artais AWOS 2000 станици на аеродромите во Скопје и	12.284.379,00

	<p><b>аеродромите во Скопје и Охрид (AWOS/ATIS/VOLMET системи)</b></p>	<p>Охрид, како и замена на ATIS и VOLMET системите кои се лоцирани на аеродромот во Скопје со што ќе се постигне континуирано и непречено обезбедување на метеоролошко обезбедување на воздушниот сообраќај и навремено доставување на воздухопловни MET информации до корисниците. Договор е склучен со компанијата Telvent Netherland на 11.12.2015 година во вкупен износ од 46.181.580,00 денари. Спроведени се предвидените обуки и тестирањето во фабрика (FAT). Инсталацијата на системот е завршена, спроведено тестирање на системите за нивно прифаќање по инсталирањето (SAT) во Скопје и Охрид за што е издаден соодветен сертификат. Во тек се тестирања за оперативно прифаќање на системите (OAC), како и преговори за компензација на пенали по основ на доцнење во реализација од страна на инофирмата Telvent Netherland. Ситуацијата предизвикана со пандемијата од Ковид-19 предизвика одредени доцнења, но се очекува целосната имплементација на договорот да заврши до крајот на 2020 година, а финалното плаќање по договорот да се изврши во првиот квартал од 2021 година.</p>	
6.	<p><b>Консултантски услуги - Асистенција за имплементација на проектот</b></p>	<p>По спроведена постапка за набавка на консултантски услуги за асистенција за имплементација на проектите финансирани со заем од ЕБОР која и се обезбедува на Единицата во М-НАВ одговорна за спроведување на "Проектот за надградба на македонскиот систем за воздухопловна навигација – втора фаза" (Project Implementation Unit), и по добиеното одобрување од ЕБОР, на 05.07.2018 година се склучи Договор со инофирмата Egis Avia од Франција со цена на договор од 12.277.553,00 денари и рок на имплементација од две години. На 09.07.2020 год е склучен Амандман бр.1 на Договорот со кој се продолжува важноста на договорот за дополнителни 18 месеци, односно до почетокот на 2022 година.</p>	6.765.000,00





4. ПЛАНИРАНИ ИНВЕСТИЦИИ ОД СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА И/ИЛИ СО ПОДРШКА ОД ДОМАШНИ И МЕГУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ

**ВКУПНА ВРЕДНОСТ: 62.300.000,00 ДЕНАРИ**

	Назив на проект / активност	Краток опис и статус на реализација	Предвиден буџет за 2021 година
1.	<b>Компоненти наменети за новиот АТМ систем</b>	Набавка на монитори (АТС 2Кx2К монитори), 4 (четири) термички печатари (Toshiba B SA4T G) и 15 (петнаесет) IDS терминали (компјутери со точно одреден модел по спецификација добиена од интеграторот на новиот АТМ систем – Леонардо) како дел од новиот АТМ систем, со што ќе бидат заменети постojните уреди	10.000.000,00
2.	<b>Набавка на два независни редувантни извори на електрично напојување</b>	Со набавката на 2 редувантни извори на електрично напојување ќе се обезбедат потребите како на постоечката, така и на новата АТМ зграда	6.000.000,00
3.	<b>Адаптација на техничка сала (адаптација на гаражен простор)</b>	Приспособување на привремените простории за технички цели е потребно со цел новите VCS, VHF и VRRS системи да бидат инсталирани и ставени во употреба меѓусебно поврзани со сегашниот АТМ систем, независно од процесот на инсталација на новиот АТМ систем, кој вклучува и техничко-оперативна сала. Со тоа ќе се овозможи замена на постоечките системи во најскор рок, односно ќе се зголеми сигурноста и безбедноста на целокупниот АТМ систем.	18.500.000,00
4.	<b>Набавка на WAM систем, вклучувајќи и ADS-B функционалност</b>	Со набавката и инсталацијата на WAM системот ќе бидат исполнети барањата, како и техничките спецификации пропишани во EUROCAE ED-142 стандардот. Во наредниот период, ќе дојде до меѓусебно поврзување со новиот АТМ систем, со што ќе биде овозможена поголема прецизност, поедноставено одржување, како и поголема финансиска исплатливост. Од вкупната планирана вредност на WAM системот (74.000.000,00 денари), 20% ќе биде реализирани во 2021 год., додека остатокот (59.200.000,00 денари) ќе биде реализиран во 2022 година.	14.800.000,00 (20% од вкупната планирана вредност)

5.	<p><b>Набавка на нов ILS систем и нов DME уред, инсталирање и пуштање во работа - Аеродром Св. Апостол Павле Охрид и набавка и инсталација на нов DME како дел од ILS системот на Меѓународниот аеродром Скопје</b></p>	<p>Со цел задржување на високото ниво на квалитет, достапност и континуитет на услугите на М-НАВ, потребна е нивна замена со нови кои ќе овозможат задржување на нивото на сервисот. Замената треба да е на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ILS систем наменет за аеродромот Св. Апостол Павле во Охрид</li> <li>• DME уред наменет за аеродромот Св. Апостол Павле во Охрид</li> <li>• DME уред наменет за Меѓународниот аеродром Скопје</li> <li>• DVOR уред за аеродромот Св. Апостол Павле во Охрид.</li> </ul> <p>Од вкупната планирана вредност на ILS системот (65.000.000,00 денари), 20% ќе биде реализирани во 2021 год., додека остатокот (52.000.000,00 денари) ќе биде реализиран во 2022 година.</p>	<p>13.000.000,00 (20% од вкупната планирана вредност)</p>
----	---	--	---



## 5. ФИНАНСИСКА СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

СПЕЦИФИЦИРАНИ ПРИХОДИ	ОСТВАРЕНО за 2020 година <sup>1</sup>	ПЛАНИРАНО за 2021 година	ОСТВАРЕНО за 2021 година	Споредбена анализа		Структурна Анализа 2021 година (%)
				остварено 2020 година (%)	остварено/планирано 2021 година (%)	
<b>Приходи од дејноста</b>						
1 Прелети	507.596.294,80	644.934.823,10	0	0	0	0
2 Терминални услуги	81.911.544,35	81.948.183,46	0	0	0	0
3 Вкупни оперативни приходи (1 + 2)	589.507.839,15	726.883.006,56	0	0	0	0
<b>Останати приходи</b>						
4 Останати услуги	10.149.299,72	12.000.000,00	0	0	0	0
5 Вкупно останати приходи (4)	10.149.299,72	12.000.000,00	0	0	0	0
6 Вкупно приходи (3 + 5)	599.657.138,87	738.883.006,56	0	0	0	0

<sup>1</sup> При искажувањето на реализираните приходи за 2020 година, од причина што кога се изготвуваше Финансискиот план за 2020 година тие сеуште не беа целосно достапни, земени се актуелни податоци заклучно со 30.09.2020 година. За четвртиот квартал од 2020 година земени се планираните приходи од Финансискиот план за 2020 година на Друштвото.

СПЕЦИФИЦИРАНИ РАСХОДИ		ОСТВАРЕНО за 2020 година <sup>2</sup>	ПЛАНИРАНО за 2021 година	ОСТВАРЕНО за 2021 година	Споредбена анализа остварено 2020 година/остварено 2020 година (%)	Споредбена анализа остварено 2021 година/планирано 2021 година (%)	Структурна Анализа 2021 година (%)
<b>Расходи од дејноста</b>							
1	Трошоци за вработените	715.627.370,00	559.862.000,00	0	0	0	0
2	Материјални трошоци	52.722.437,14	71.200.000,00	0	0	0	0
3	Нематеријални трошоци	62.979.972,35	67.125.000,00	0	0	0	0
4	Амортизација	60.000.000,00	58.500.000,00	0	0	0	0
5	<b>Вкупно оперативни расходи (1 + 2 + 3 + 4)</b>	<b>891.329.779,49</b>	<b>756.687.000,00</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Останати расходи</b>							
6	Останати трошоци од работењето	1.963.814,60	6.000.000,00	0	0	0	0
7	Финансиски трошоци	15.151.511,06	15.000.000,00	0	0	0	0
8	<b>Вкупно останати расходи (6 + 7)</b>	<b>17.115.325,66</b>	<b>21.000.000,00</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
9	<b>Вкупно расходи (5 + 8)</b>	<b>908.445.105,15</b>	<b>777.687.000,00</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



<sup>2</sup> При искажувањето на реализираните расходи за 2020 година, од причина што кога се изготвуваше Финансискиот план за 2021 година тие сеуште не беа целосно достапни, земени се актуелни податоци заклучно со 30.09.2020 година. За четвртиот квартал од 2020 година земени се планираните расходи од Финансискиот план за 2020 година на Друштвото.

ПРЕГЛЕД НА КРЕДИТИ		ИЗНОС на основица <sup>3</sup>	ИЗНОС на камата	Каматна стапка	Износ на месечен ануитет	Вкупно исплатено	Преостанат долг	Преостаната камата	Времетраење (од - до, вк. години)
<b>КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ</b>									
1	Вкупно краткорочни кредити	0	0		0	0	0	0	
<b>ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ</b>									
2	Кредит од ЕБОР <sup>3</sup>	179.082.430,00	9.175.331,98	3.75	3.042.245,15	27.331.609,83	179.955.964,46	0	0
3	Вкупно долгорочни кредити (2)	179.082.430,00	9.175.331,98	3.75	3.042.245,15	27.331.609,83	179.955.964,46	0	
4	Вкупно (1 +3)	179.082.430,00	9.175.331,98	3.75	3.042.245,15	27.331.609,83	179.955.964,46	0	

<sup>3</sup> Основицата е земена со состојба 31.12.2020 година на обврската на повлечените средства од заемот и од таа состојба се пресметани ануитетите квартално. Начинот на пресметката на ануитетите по квартали се прави согласно повлекувањата на средствата од кредитната линија и во текот на 2021 година тие ќе бидат променливи за што ќе се известува на квартално ниво во 2021 година.